

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: - Ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 23 oktober 2020 tot regeling van het vakantiegeld en de eindejaarstoelage voor de personeelsleden van de universiteiten in de Vlaamse Gemeenschap wat betreft het gebruik van de eindejaarstoelage voor fietsleasing
- Definitieve goedkeuring

Samenvatting

Dit voorontwerp van besluit creëert de mogelijkheid voor personeelsleden van de universiteiten die bezoldigd worden ten laste van de werkingsuitkeringen die door de Vlaamse Gemeenschap toegekend worden, om op vrijwillige basis een gedeelte of het geheel van hun eindejaarstoelage om te zetten in een theoretisch budget. Binnen dit budget kan het personeelslid vervolgens kiezen voor voordelen in het kader van fietslease.

1. SITUERING

A. BELEIDSVELD/BELEIDSDOELSTELLING

Beleidsdomein: Onderwijs en Vorming

Beleidsveld:

Beleidsmatige doelstelling:

B. VORIGE BESLISSINGEN EN ADVIEZEN

Het bijgaande voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering werd aangepast aan het wetgevingsadvies nr. 2023/537 van 14 december 2023.

De inspectie van financiën verleende een gunstig advies op 11 april 2024. De inspecteur van Financiën bevestigde dat er geen begrotingsakkoord is vereist.

Dit ontwerp van besluit werd een eerste keer principieel goedgekeurd door de Vlaamse Regering van 26 april 2024 met het oog op onderhandelingen (VR 2024 2604 DOC.0568/1 en VR 2024 2604 DOC.0568/2).

De onderhandelingen vonden plaats op 30 april 2024. Ze werden afgesloten met een protocol van gedeeltelijk akkoord. Het protocol van de onderhandelingen met nummer 140 vindt u als bijlage.

Het ontwerp van besluit werd een tweede keer principieel goedgekeurd op de Vlaamse Regering van 24 mei 2024 met het oog op het advies van de Raad van State (VR 2024 2405 DOC.0751/1 en VR 2024 2405 DOC.0751/2).

In het kader van artikel 84, §1, eerste lid, 2° van de gecoördineerde wetten op de Raad van State, werd een advies gevraagd binnen dertig dagen.

De Raad van State heeft bij nota van 26 juni 2024 het advies opgesteld met nummer 76.609/1.

De Raad van State merkt op dat het ontwerp van besluit oplegt dat personeelsleden die van de fietsleasing willen gebruik maken moeten ressorteren onder het wettelijk stelsel van de Belgische sociale zekerheid. Personeelsleden die niet onder de Belgische sociale zekerheid vallen, zijn bijgevolg uitgesloten van de mogelijkheid van fietsleasing. De Raad van State vraagt om dit verschil in behandeling afdoende te verantwoorden of anders ook de personeelsleden die niet onder de Belgische sociale zekerheid vallen de mogelijkheid te geven gebruik te maken van de fietsleasing.

Er is niet ingegaan op de suggestie van de Raad van State om personeelsleden die niet onder de Belgische sociale zekerheid vallen toe te laten tot het systeem van fietsleasing, en dit om de volgende redenen:

- niet alle landen werken met een eindejaarstoelage. Hierdoor wordt het sowieso onmogelijk om voor iedereen fietsleasing via de eindejaarstoelage mogelijk te maken;
- de meerwaarde van de fietsleasing via het gebruik van de eindejaarstoelage ligt in het feit dat op het bedrag van de eindejaarstoelage dat voor fietsleasing gebruikt wordt, geen sociale zekerheid moet betaald worden. Personeelsleden die niet onder de Belgische sociale zekerheid vallen, hebben dit voordeel niet, waardoor het systeem voor deze personeelsleden ook geen meerwaarde heeft;
- de regeling rond sociale zekerheid verschilt van land tot land en moet bijgevolg ook voor ieder personeelslid individueel bekeken worden. In geval van telewerk is er een bijkomende complexiteit omdat dan afhankelijk van de omvang van het telewerk ofwel de Belgische sociale zekerheid ofwel de sociale zekerheid van het thuisland van toepassing is. Dit maakt het toekennen van fietsleasing aan personeelsleden die onder buitenlandse sociale zekerheid vallen bijzonder complex;
- de universiteiten moeten een beroep doen op gespecialiseerde kantoren om de internationale payroll voor fietsleasing in orde te brengen. Deze kantoren hebben daar tot nu toe nog geen ervaring mee wat betekent dat zij hiervoor nieuwe expertise en software zullen moeten ontwikkelen. De universiteiten zullen hiervoor een serieuze kostprijs moeten betalen;
- ook binnen de universiteiten zorgt de afhandeling voor een serieuze meerkost aangezien elk dossier geval per geval moet bekeken en uitgeklaard worden.

Aangezien niet kan gegarandeerd worden dat door het toelaten van personeelsleden die onder een buitenlandse sociale zekerheid vallen tot de fietsleasing ook al deze personeelsleden hier ook effectief van gebruik zullen kunnen maken en gezien de enorme complexiteit van fietsleasing voor personeelsleden die onder een buitenlandse sociale zekerheid vallen, zijn de kosten voor fietsleasing voor deze personeelsleden veel hoger dan de baten. Er is om deze redenen beslist het huidige toepassingsgebied met het onderscheid tussen personeelsleden die al dan niet onder de Belgische sociale zekerheid vallen, te behouden.

2. INHOUD

A. ALGEMENE TOELICHTING

In cao VI hoger onderwijs van 10 september 2021 is in punt 2 een engagement opgenomen rond duurzaam mobiliteitsbeleid en fietsvergoeding. De Vlaamse overheid hecht veel belang aan een duurzame mobiliteit van de personeelsleden van het onderwijs. De universiteiten en hogescholen krijgen van de overheid een bijkomende tegemoetkoming voor de financiering van de fietsvergoeding voor hun personeelsleden. De universiteiten en hogescholen engageren zich van hun kant om – voor zover dat nog niet het geval is – een ambitieus beleid uit te werken voor het bevorderen van duurzame mobiliteit aan hun instelling. Het doel van deze maatregelen is om het aandeel van duurzame verplaatsingen in het geheel van de verplaatsingen te verhogen.

Vanuit de universiteiten leeft de vraag om fietsleasing mogelijk te maken via de ruil van het geheel of een gedeelte van de eindejaarstoelage en/of een deel van de jaarlijkse vakantiedagen. De eindejaarstoelage van het personeel van de universiteiten dat met werkingstoelagen bezoldigd wordt is vastgelegd in het BVR van 23 oktober 2020 tot regeling van het vakantiegeld en de eindejaarstoelage voor de personeelsleden van de universiteiten in de Vlaamse Gemeenschap. Om het geheel of een deel van de eindejaarstoelage te kunnen gebruiken voor fietsleasing is bijgevolg een aanpassing aan dit BVR nodig. Het voorliggend ontwerp van besluit geeft de universiteiten de mogelijkheid om binnen hun mobiliteitsbeleid hun personeelsleden de kans te geven de eindejaarstoelage geheel of gedeeltelijk te gebruiken voor het financieren van de fietsleasing.

De universiteiten die dat willen, kunnen ook de mogelijkheid voorzien een deel van de vakantiedagen voor de financiering van fietsleasing te gebruiken. Aangezien de universiteiten zelf bepalen hoeveel vakantiedagen zij aan hun personeelsleden toekennen kunnen zij dit regelen zonder dat daarvoor Vlaamse regelgeving moet aangepast worden. De universiteiten moeten dit dan vanzelfsprekend wel voorzien in hun eigen interne reglementen of cao's.

Als de universiteiten een regeling rond fietsleasing uitwerken, moet de wilsautonomie van het personeelslid centraal staan. Dat betekent dat het personeelslid de volledige vrijheid moet hebben of het al dan niet gebruik maakt van de geboden keuzemogelijkheid. Het personeelslid kan niet gedwongen worden tot het inzetten van een gedeelte of het geheel van de eindejaarstoelage en/of jaarlijkse vakantiedagen.

TOELICHTING BIJ DE ARTIKELEN

Artikel 1

Dit artikel voorziet de mogelijkheid dat de eindejaarstoelage niet enkel in contanten kan worden uitbetaald maar ook geheel of gedeeltelijk kan worden omgezet in een theoretisch budget waarbinnen het personeelslid vervolgens kan kiezen voor voordelen in het kader van fietsleasing. Om te vermijden dat er al sociale zekerheidsbijdragen en belastingen op de eindejaarstoelage betaald zijn, kan een personeelslid maar afstand doen van het geheel of gedeelte van de eindejaarstoelage dat nog niet is opgebouwd. Vandaar dat, als een personeelslid het geheel van de eindejaarstoelage wil omzetten in een theoretisch budget, de beslissing om afstand te doen van de uitbetaling van de eindejaarstoelage moet genomen worden vóór het begin van de referteperiode.

De mogelijkheid om het geheel of een deel van de eindejaarstoelage om te zetten in een theoretisch budget is aan een aantal voorwaarden verbonden:

1. In de eerste plaats moet de universiteit een regeling voor de leasing van bedrijfsfietsen hebben.
2. In de tweede plaats moet het personeelslid onder het toepassingsgebied van de regeling van

de universiteit voor de leasing van bedrijfsfietsen vallen.

3. In de derde plaats moet het personeelslid onder de Belgische sociale zekerheid vallen.

Wanneer personeelsleden niet aan alle voorwaarden voldoen, kunnen zij alleen een uitbetaling van hun eindejaarstoelage krijgen en kunnen zij geen beroep doen op een fietsleasing.

De keuze van het personeelslid geldt voor de hele periode van de fietsleasing. Het is niet mogelijk daar eerder afstand van te doen.

Indien de maandelijkse leaseprijs lager is dan het maandelijkse fietsleasebudget, wordt het saldo uitbetaald als toelage. Deze toelage wordt dan betaald met volledige inhouding van de RSZ en toepassing van het exceptioneel tarief van bedrijfsvoorheffing.

Naar aanleiding van de hierboven vermelde onderhandelingen is in artikel 1 opgenomen dat de regeling voor het leasen van bedrijfsfietsen vastgelegd wordt na onderhandelingen met de personeelsvertegenwoordigers in plaats van na overleg en is verduidelijkt dat als er een saldo op de eindejaarstoelage is, dit ieder jaar uitbetaald wordt.

3. BESTUURLIJKE IMPACT

A. BUDGETTAIRE IMPACT VOOR DE VLAAMSE OVERHEID

De universiteiten krijgen van de Vlaamse Gemeenschap werkingsuitkeringen waarmee zij de loonkost van hun personeel en andere uitgaven kunnen bekostigen. Daaronder valt ook de kost voor de eindejaarstoelage van de personeelsleden. Het bedrag van de werkingsenveloppe van de universiteiten verandert niet. De universiteiten die hun personeelsleden willen toelaten een deel of het geheel van de eindejaarstoelage te gebruiken voor fietslease krijgen hiervoor geen bijkomende middelen. Het voorliggend voorontwerp van besluit heeft bijgevolg geen financiële impact voor de Vlaamse overheid.

Het voorontwerp van besluit heeft geen financiële weerslag.

De Inspectie van Financiën gaf een gunstig advies op 11 april 2024.

De inspecteur van Financiën bevestigde dat er geen begrotingsakkoord is vereist.

B. ESR-TOETS

De ESR-toets is niet van toepassing op dit voorontwerp van besluit, want dit dossier bevat geen pps-project of maakt geen alternatief gefinancierde investeringen mogelijk.

C. IMPACT OP HET PERSONEEL VAN DE VLAAMSE OVERHEID

Het voorstel van beslissing heeft geen weerslag op het personeelsbestand en op het personeelsbudget, zodat het akkoord van de Vlaamse minister, bevoegd voor het algemeen beleid inzake personeel en organisatieontwikkeling, niet vereist is.

D. IMPACT OP DE LOKALE EN PROVINCIALE BESTUREN

Het voorstel van beslissing heeft geen weerslag op de financiën van de lokale besturen, noch op personeelsvlak, noch op het vlak van de werkingsuitgaven, de investeringen en schuld, en de ontvangsten.

4. VERDER TRAJECT

De universiteiten worden door de Vlaamse overheid op de hoogte gebracht van de definitieve goedkeuring van het ontwerp van besluit.

5. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

- 1° haar goedkeuring te geven aan het bijgaande ontwerpbesluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 23 oktober 2020 tot regeling van het vakantiegeld en de eindejaarstoelage voor de personeelsleden van de universiteiten in de Vlaamse Gemeenschap, wat betreft het gebruik van de eindejaarstoelage voor fietsleasing;
- 2° de Vlaamse minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand te gelasten het voormelde ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het vakantiegeld en de eindejaarstoelage voor de personeelsleden van de universiteiten in de Vlaamse Gemeenschap, wat betreft het gebruik van de eindejaarstoelage voor fietsleasing te laten publiceren in het Belgisch Staatsblad.

De Vlaamse minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand,

Ben WEYTS